

దైవ ప్రవక్త

(సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)

ధర్మం

ఈ భూమి మీద దైవ ప్రవక్తల ఆగమన ప్రక్రియ ఆరంభమైనప్పటినుండి అల్లాహ్ ఏ ప్రదేశానికి ప్రవక్తను పంపినా వారందరికీ ఒకే సందేశాన్ని యిచ్చి పంపాడు. తద్వారా వారి జాతి ప్రజలను హెచ్చరించాడు.

“మేము నీకు పూర్వం ఏ ప్రవక్తను పంపినా, అతనికి వహీ ద్వారా, నేను తప్ప దేవుడు లేడు, కనుక మీరు నాకే దాస్యం చేయండి అనే విషయాన్నే తెలియజేశాము.”

(అంబియా : 25)

“మేము ప్రతి జాతిలోనూ ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింప జేశాము. అతని ద్వారా అందరికీ ఇలా హెచ్చరిక చేశాము- అల్లాహ్‌ను ఆరాధించండి, మిథ్యా దైవాల ఆరాధనకు దూరంగా వుండండి.”

(నహ్:36)

“ఆయన నూహ్ ప్రవక్తకు ఆజ్ఞాపించిన ధర్మాన్నే నీకు కూడా నిర్ణయించాడు. దానినే ఇప్పుడు నీ వైపునకు మేము వహీ ద్వారా పంపాము. దానినే మేము ఇబ్రాహీముకు, మూసాకు, ఈసాకు బోధించాము. ఈ ధర్మాన్ని స్థాపించండి అనీ, దానిని గురించి విభేదాలకు లోనుకాకండి అని తాకీదు చేస్తూ”.

(అష్షూరా: 13)

“అల్లాహ్ దృష్టిలో అసలు ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే”

(ఆలిఇమాన్:19)

ఇదే దైవ విధేయతా మార్గం. అంటే మనిషి తన యిష్టాయిష్టాలకు లోబడి కాకుండా అల్లాహ్ యిష్టాయిష్టాలకు లోబడి జీవితం కొనసాగించడం. ఎల్లప్పుడూ

తన విశ్వాస ఆచరణల ద్వారా ఆ కరుణామయిణ్ణి ప్రసన్నుణ్ణి చేయడానికి ప్రయత్నించడం. ఆయన యిష్టపడని పనులకు దూరంగా వుండడం. వాస్తవానికి ఇస్లాం అనేది అత్యంత విస్తృతార్థము కలిగిన ఒక సమగ్రమైన పదం. దీని గురించి ఇన్షాల్లాహ్ మున్నుండు సవివరంగా చర్చిస్తాను.

ఈ ధర్మాన్ని యిచ్చింది కేవలం దైవ ప్రవక్తలకే కాదు, ఆ మాట కొస్తే సృష్టి అంతటా కూడా ఈ ధర్మమే అనుసరించబడుతోంది.

సమస్తమూ తమ తమ తరహాలో అల్లాహ్ స్తోత్రమూ, నమాజునూ చేస్తున్నాయి. అన్నీ ఆయన విధేయతకు కట్టుబడి వున్నాయి.

“సప్తాకాశాలూ, భూమి, భూమ్యాకాశాలలో వున్న సమస్తమూ ఆయన స్తోత్రం చేస్తున్నాయి. ఆయన స్తోత్రంతో పాటు ఆయన పరిశుద్ధతను కొనియాడ నటువంటిది ఏదీ లేదు. కాని మీరు వాటి స్తుతిని అర్థం చేసుకోలేరు.”

(బనీ ఇస్రాయిల్: 44)

“ఆకాశాలలోనూ, భూమిపైనా వున్న సమస్తమూ, రెక్కలు విప్పి ఎగిరే పక్షులు సైతమూ అల్లాహ్ స్తోత్రం చేయటాన్ని నీవు చూడటం లేదా? ప్రతి ఒక్కటీ తన నమాజునూ, స్తోత్రం చేసే పద్ధతిని ఎరుగును.” (నూర్: 41)

“చీమలు అల్లాహ్ స్తోత్రం చేస్తాయి” (సహీ బుఖారి : 3019)

“వాస్తవంగా భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సకల వస్తువులూ ఇష్టం వున్నా ఇష్టం లేక పోయినా అన్నీ అల్లాహ్ విధేయతకు కట్టుబడి వున్నాయి.”

(అలిఇమాన్: 83)

అంతేకాదు, ఇక ఈ ధర్మాన్ని వదిలిపెట్టి ఎవరైనా వేరే ధర్మాన్ని అనుసరిస్తే దాన్ని ఎంత మాత్రమూ స్వీకరించను అని అల్లాహ్ గట్టిగా హెచ్చరిస్తున్నాడు.

“ఎవడైనా ఇస్లాం ధర్మాన్ని వదిలి వేరే ధర్మాన్ని అవలంబించదలిస్తే ఆ ధర్మం ఎంత మాత్రం ఆమోదించబడదు. అతడు పరలోకంలో విఫలుడౌతాడు, నష్టపోతాడు.”

(అలి ఇమాన్: 85)

దైవ ధర్మమైన ‘ఇస్లాం’కు సంబంధించినంతవరకు అల్లాహ్ ఏ ప్రవక్త

విషయంలోనైనా దాన్ని మార్చలేదు. కానీ ధర్మ శాస్త్రము (షరియత్), ఆరాధనా పద్ధతులు మాత్రం అందరి విషయంలో ఒకేలాగ వుంచలేదు.

“మేము మీలోని ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక షరియత్తునూ, ఒక జీవిత విధానాన్ని నిర్ణయించాము.” (మాఇద: 48)

“ప్రతి అనుచర సమాజానికీ (ఉమ్మత్) మేము ఒక ఆరాధనా పద్ధతిని నిర్ణయించాము”. (హజ్: 67)

“ప్రతి అనుచర సంఘానికీ మేము ఒక ఖుర్బానీ పద్ధతిని నిర్ణయించాము.” (హజ్: 34)

ఇలా షరియత్తులూ, ఆరాధనా పద్ధతులు మార్చడంలో అల్లాహ్ ఉద్దేశ్యం కేవలం మానవ సంతతిని పరీక్షించటమే.

“మేము మీలోని ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక్క షరియత్తునూ, ఒక జీవిత విధానాన్ని నిర్ణయించాము. మీ దేవుడు కోరుకున్నట్లయితే మీ అందరినీ ఒకే ఒక సంఘంగా కూడా రూపొందించి వుండేవాడు. కానీ ఆయన మీకు ఇచ్చిన దాని విషయంలో మిమ్మల్ని పరీక్షించేందుకే ఈ విధంగా చేశాడు.” (మాఇద : 48)

వేర్వేరు ప్రవక్తలూ-వేర్వేరు షరియత్తులూ - కానీ ధర్మం మాత్రం ఒక్కటే. ఈ విషయాన్నే దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) చాలా చక్కగా వర్ణించి చెప్పారు:

“దైవ ప్రవక్తల సమూహమైన మేము సవతి సోదరుల వంటి వారము. మాధర్మం ఒక్కటే.” (సహీ బుఖారి : 3443)

ఇక అంతిమ దైవ ప్రవక్త అయిన మహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ధర్మం గురించి అల్లాహ్ ఏం సెలవిచ్చాడో చూద్దాం.

“ప్రవక్తా! ఇలా అను :

మానవులారా ! మీరు గనక ఇంకా నా ధర్మం గురించి ఏదైనా సందేహం కలిగివుంటే వినండి- మీరు అల్లాహ్ ను కాదని ఆరాధించే వారిని నేను ఆరాధించను. ఏ దేవుని ఆధీనంలో మీ మరణం వున్నదో ఆ దేవుడినే నేను ఆరాధిస్తాను. నేను విశ్వాసులలో ఒకడిగా ఉండాలని నాకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. నాతో ఇలా అనబడినది:

ఏకాగ్రతతో, చిత్తశుద్ధితో నిన్ను నీవు పూర్తిగా ఈ ధర్మానికి సమర్పించుకో. ముష్రీక్కులలో ఎంత మాత్రమూ కలిసి పోకు. అల్లాహ్ ను వదిలి నీకు నష్టాన్ని గానీ లాభాన్ని గానీ కలిగించలేని ఏ శక్తిని వేడుకోకు. ఒక వేళ అలాచేస్తే నీవు దుర్మార్గుడవై పోతావు. అల్లాహ్ గనక నిన్ను ఏదైనా ఆపదకు గురిచేస్తే స్వయంగా ఆయన తప్ప ఆ ఆపదను తొలగించే వారెవ్వరూ లేరు. ఇంకా ఆయన గనక నీ విషయంలో ఏదైనా మేలు చెయ్యాలని సంకల్పిస్తే, ఆయన అనుగ్రహాన్ని మళ్ళించే వాడు కూడా ఎవ్వడూలేడు. ఆయన తన దాసులలో తానుకోరిన వారికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన క్షమించేవాడు, కరుణించే వాడూను.”

(యూసున్ : 104-107)

స్వయంగా దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) తన ధర్మం గురించి యావత్తు ముస్లిం సమాజానికి సుపరిచితమైన, ‘హదీసే జిబ్రయీల్’ యందు ఇలా తెలియజేశారు.

అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి అల్లాహు అన్ను) కథనం: ఓరోజు మా నాన్న గారైన ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి అల్లాహు అన్ను) మాకిలా తెలియ జేశారు:

ఒక రోజు మేము దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) దగ్గర కూర్చోని వుండగా అత్యంత తెల్లని వస్త్రాలు ధరించి, నల్లటి శిరోజాలు కలిగివున్న ఒక వ్యక్తి మా దగ్గరి కొచ్చాడు. అతని ముఖంపై ప్రయాణపు బడలికలు కూడా మాకు కనబడలేదు. నేరుగా వచ్చి దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) గారి మోకాళ్ళతో తన మోకాళ్ళను అనించి ఎదురుగా కూర్చోని ఓ మహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)! నాకు ఇస్లాంను గురించి తెలియజేయండి, అని అడిగాడు. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) జవాబిస్తూ - ఇస్లాం అంటే నీవు, అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం ఎవ్వరూలేరు, మహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అల్లాహ్ చే పంపబడిన సందేశహారులు అని సాక్ష్యమివ్వాలి, నమాజును స్థాపించాలి, జకాత్ ను చెల్లించాలి, రంజాన్ నెల ఉపవాసాలు పాటించాలి, ఆర్థిక స్థామతను బట్టి హజ్ ను విధిగా నిర్వర్తించాలి’ అని చెప్పారు.

దానికా వ్యక్తి ‘సత్యం పలికారు మీరు’ అని అన్నాడు. తనే ప్రశ్నిస్తూ, తిరిగి సమాధానాన్ని కూడా తానే ధృవీకరిస్తున్న ఆ వ్యక్తిని చూసి మాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది.

ఆ వ్యక్తి తిరిగి ప్రశ్నిస్తూ - నాకు ఈమాన్ (విశ్వాసం) అంటే ఏమిటో తెలియజేయండి అని అడిగాడు.

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) సమాధానమిస్తూ- ఈమాన్ అంటే నీవు అల్లాహ్ నూ, ఆయన దూతలనూ, ఆయన గ్రంథాలనూ, ఆయన ప్రవక్తలనూ, పరలోక దినాన్నీ మరియు విధి వ్రాత, దాని యొక్క మంచీ చెడుల గురించి హృదయ పూర్వకంగా విశ్వసించాలి అని అన్నారు.

ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ 'మీరు సత్యం పలికారు' అని ధృవీకరించాడు. తిరిగి ప్రశ్నిస్తూ- 'ఇహ్ సాన్' అంటే ఏమిటో నాకు తెలియజేయండి అని అడిగాడు-

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) జవాబిస్తూ-ఇహ్ సాన్ అంటే నీవు దైవాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నట్లు (అత్యంత భయ భక్తులతో) అతణ్ణి ఆరాధించు. నీవు ఆయన్ని చూడలేకపోయినా అతను మాత్రం నిన్ను తప్పకుండా చూస్తున్నాడు (అన్న యథార్థాన్ని గుర్తించుకో) అని అన్నారు.

ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ- 'ప్రళయం ఎప్పుడొస్తుందో నాకు తెలియజేయండి' అని ప్రశ్నించాడు. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) జవాబిస్తూ- 'దీని గురించి ప్రశ్నించేవాడికన్నా సమాధానమిచ్చేవాడికి ఎక్కువేమీ తెలియదు' అన్నారు. దానికా వ్యక్తి- మరయితే దాని సూచనలు తెలియజేయండి అని అడిగాడు. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) మాట్లాడుతూ- 'దాని సూచనలేమిటంటే దాని తన యజమానిని కంటుంది. మరో సూచనేమిటంటే ఈ రోజు కాళ్ళకు చెప్పులు, శరీరానికి బట్టలు కూడాలేని అత్యంత బీద వాళ్ళు సైతం పెద్ద పెద్ద భవంతులు నిర్మించడం నీవు చూస్తావు' అని అన్నారు.

తరువాత ఆ వ్యక్తి వెళ్ళిపోయాడు. నేను మాత్రం చాలా సేపటి వరకు అక్కడే వున్నాను. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) నాతో- ఓ ఉమర్! ఆ ప్రశ్నించిన వ్యక్తి ఎవరో నీకు తెలుసా? అని అడిగారు. నేను అల్లాహ్ మరియు ఆమన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు అని అన్నాను. దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) మాట్లాడుతూ- ఆవ్యక్తి (ఎవరో కాదు) జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం). మీకు మీ ధర్మాన్ని గురించి తెలియ జేయడానికి విచ్చేశారు అని అన్నారు.

(సహీ ముస్లిం- కితాబుల్ ఈమాన్)

ఇలా దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) తన ధర్మాన్ని ఇస్లాం, ఈమాన్, ఇహ్సాన్ అనే మూడు ముఖ్య విభాగాలుగా విభజించి చెప్పారు. అయినప్పటికీ ఈ మూడు విభాగాలకు బదులుగా కేవలం ఇస్లాం ను కూడా యావత్తు ధర్మంగా పిలవచ్చు.

“అల్లాహ్ దృష్టిలో అసలు ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే” (ఆలి ఇమ్రాన్ : 19)

వాస్తవానికి కాస్త నిశితంగా పరిశీలిస్తే, ధర్మం యావత్తు ఈ మూడు విభాగాల చుట్టే తిరుగుతూ వుంటుంది. ఈ మూడు విభాగాలు కూడా ఎలాంటి వంటే ఒకదానికొకటి ఎలాంటి సంబంధం లేకుండా కాకుండా అంతర్గతంగా గట్టి సంబంధం కలిగి వున్నాయి. అందుకే దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఒక హదీసులో ఇస్లాం మౌలిక అంశాలను పాటించడాన్ని, ఒకే దేవుణ్ణి విశ్వసించడంతో పోల్చిచెప్పారు.

ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి అల్లాహు అన్ను) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం), అబ్దుల్ ఖైస్ మనుషులకు ‘మిథ్యా దైవాలన్నిటినీ వదిలి ఒకే దేవుణ్ణి విశ్వసించాలని చెబుతూ’ ఒకే దేవుణ్ణి విశ్వసించడమంటే ఏమిటో తెలుసా? అని ప్రశ్నించారు. దానికి వారు ‘అల్లాహ్ కూ, ఆయన ప్రవక్తకు మాత్రమే బాగా తెలుసు. మాకు తెలియదు’ అని పలికారు.

దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) వివరిస్తూ- ఏక దైవ విశ్వాసం అంటే అల్లాహ్ తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడని, మహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఆయనచే నియమించబడ్డ ఒక ప్రవక్త అని సాక్ష్యమివ్వాలి. తర్వాత నమాజును స్థాపించాలి, జకాత్ను చెల్లించాలి, రంజాన్ నెల ఉపవాసాలు పాటించాలి, యుద్ధ సాత్తులో ఐదోవంతు సొమ్ము ప్రభుత్వ ధనాగారానికి యివ్వాలి అని బోధించారు. (సహీ బుఖారి : 53)

ఇస్లాం, ఈమాన్, ఇహ్సాన్- వీటిలో ఏ ఒక్కటి లోపించినా అతని ధర్మం పరిపూర్ణం కానేరదు. అందుకనే వీటి గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ముస్లింపై వుంది.

ఇక ధర్మంలోని మొదటి భాగమైన ఇస్లాంను గురించి సవివరంగా తెలుసు కొందాం.

జిబ్రయీల్ దైవదూత ఇస్లాంను గురించి అడిగిన ప్రశ్నకు దైవ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) యిచ్చిన జవాబు యిది:

- (1) లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, మహమ్మదుర్రసూలల్లాహ్ (అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు మరియు మహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అల్లాహ్‌చే పంపబడిన సందేశహారులు) అని సాక్ష్యమివ్వడం.
- (2) నమాజును స్థాపించడం.
- (3) జకాత్ యివ్వడం.
- (4) రంజాన్ నెలలో ఉపవాసాలు పాటించడం.
- (5) ఆర్థిక స్థామతను బట్టి హజ్ యాత్ర చేయడం.

